

KRÍGGIÐ ER EIN ILLUSJÓN

27 ÁRA GAMLI **HØGNI PETERSEN** ÚR HAVN HEVUR VERIÐ Í **KRÍGGI**. HANN HEVUR **SÆÐ** FÓLK VERÐA **SÆRD** OG **DOYGGJA**. BRENNANDI **YNSKIÐ** UM AT GERA **HEIMIN** BETRI **FØRDI** HANN TIL **AFGANISTAN**, MEN NÚ **STRÍÐIST** HANN Í DANMARK **ÍMÓTI** TÍ **KRÍGNUM**, SUM HANN **SJÁLVUR** VAR EIN PARTUR **AV** FYRI **TRIMUM** ÁRUM **SÍÐANI**. – VIT **HALDA**, AT VIT Í **VESTURHEIMINUM** ERU TEY GÓÐU, **MEN** TAÐ ER **EINGIN** »GÓÐUR« Í EINUM KRÍGGI, **STAÐFESTIR** HANN

SAMRØÐA

Eydna Skaale
eydna@sosialurin.fo

Afghanistan 2010 - Høgni fortelur:

»Eg eri ein deyður maður«

Eg endurtaki orðini fyri meg sjálván, áðrenn eg fari út gjøgnum portrið frá leguni.

»Eg eri ein deyður maður«.. »Eg eri ein deyður maður.«

Eg má siggja meg sjálván sum ein deyðan mann, annars klári eg ikki útføra missiónina. Eg má broyta mínar tankar, koma í battle-mind og rudda allar forstýrandi hugsanir og kenslur burtur. Vit ganga beint út í vandan – og eg gangi fremstur.

Eg eri sweepari; tað eri eg, sum gangi við minuleitaranum og leiði hinar í míni patrulju. Aðru ferð eg var úti á patrulju í Helmand, sá eg tann fremsta mannin verða sprongdan í luftina. Hann steig á eina minu. Eg veit, at eg kann gera tað sama. Eg havi eisini upplivað, at hermenn frá Taliban hava havt meg sum beinleiðis mál, og at kúlurnar hava flogið um oyruni á mær. Eg veit, at tað kann henda aftur í dag. Eg veit, at hesin patruljutúrurin kann vera tað seinasta, eg geri í lívinum.

»Eg eri ein deyður maður«.

Friðarvaktir

Tað er skundur, sum eyðkennir slots-plássíð frammanfyri Christiansborg í Keypmannahavn. Bilar, súkkur,

krígsveteranar, sum báðir hava verið útsendir við Nato, hava hvønn dag verið har og stuðlað.

Annar er Høgni Petersen úr Havn. Hann er í sínum NATO uniformi frá Afghanistan, og sum sláandi andstöðu ber hann eisini eitt stórt, litfagurt Peace-flagg. Hann hevur stríðst í kríggi, men nú stríðist hann fyri friði.

Tað róluga føroyska sinnalagið eyðkennir Høgna. Hann hevur mild eygu, og tað er tað sæst, at hann hevur verið nógv úti í sólini. Ljósu eygnavippurnar kransa brennandi eygnabráið. Hann tosar hóvliga og við mildari rødd - slett ikki, um tú kundi væntað av einum demonstrerandi hermanni.

Hann gevur mær eitt stórt klemm, og tað kemur eitt sindur óvæntað. Hinar friðarvaktirnar smílast – tey eru helst von við fólk, sum ikki eru von við klemm frá fremmandum.

– Man skal hava 12 klemm dagliga, tað veist tú av, ha? spyrja tey smílandi, og so koma tey øll at klemma.

Løtu seinni, tá vit sessast við einum kaffimunni, greiðir Høgni frá sínum upplivingum í Afghanistan, og hvussu tað ber til at skifta frá ytsta høggraveinginum til ytsta vinstraveingin.

Afghanistan 2010 - Høgni fortelur: Minuleitarin bippar hart oguttan íhald og staðfestir harvið, at metal er í jørðini undir okkum. Her hava verið so nógvar eksplosiónir farnu árin, at her er metal allastaðni. Eg brúki tí meiri eyguni, logikkin og magakensluna, tá eg leiði

fólk til gongu. Øll hava eitt mál, og øll skunda sær. Øll – uttan skiftandi friðarvaktirnar, sum hvønn einasta dag síðani 2011 hava sitið har. Mál teirra er at minna politikararnar á, at

teir hava eina ábyrgd fyri at at søkja frið – og at summi eru ósamd í donsku krígsluttøkuni.

Seinastu mánaðirnar hava tað tó verið fleiri fólk hjá Friðarvaktini. Tveir